

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I ROZWOJU

RAMY PRAWNE MORSKIEGO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W POLSCE

Katarzyna Krzywda
Zastępca Dyrektora
Kierująca Pracami

Departamentu Transportu Morskiego i Bezpieczeństwa Żeglugi

Warszawa, 18 listopada 2014 r.

Prawo międzynarodowe: Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzona w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r. (Dz. U. z 2002 r., nr 59, poz. 543)

Prawo UE: Traktaty o UE i o funkcjonowaniu UE - brak podstawy prawnej dla morskiego planowania przestrzennego zapisanej *expressis verbis*.

- Art. 32 TWE (rolnictwo i rybołówstwo)
- Art. 70 TWE (polityka transportowa w tym transport morski)
- Art. 158 TWE(spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna)
- Art. 174 TWE (ochrona środowiska, zdrowia i racjonalne gospodarowanie zasobami)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich

Prawo krajowe:

- 1) Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 934 j. t.)
- 2) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej i Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich (Dz. U. z 2013 r., poz. 1051)
- 3) Uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów

Prawo międzynarodowe:

- Konwencja EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisana w 1991r. w Espoo i ratyfikowana przez Polskę w 1997r., oraz Protokół Strategiczny do Konwencji z Espoo
- Konwencja EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisana w Aarhus w 1998r. i ratyfikowana przez Polskę w 2001r.

Prawo UE

- Dyrektywa Rady **85/337/EWG** z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Dyrektywa PE i Rady **2001/42/WE** z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko
- Dyrektywa Rady **92/43/EWG** z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

Prawo krajowe :

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 j. t.) - Art. 46.

Morskie wody wewnętrzne (od linii podstawowej w kierunku lądu)	Morze terytorialne (12 Mm od linii podstawowej w kierunku morza)	Wyłączna Strefa Ekonomiczna (max 200 Mm od linii podstawowej)
<p>Terytorium państwa.</p> <p>Pełna, niczym nie ograniczona suwerenna władza państwa.</p>	<p>Terytorium państwa.</p> <p>Suwerenna władza państwa ograniczona prawem nieszkodliwego przepływu.</p>	<p>Poza terytorium państwa. Suwerenne prawa w celu :</p> <ul style="list-style-type: none"> - badania, eksploatacji i ochrony zasobów naturalnych, - gospodarczego wykorzystania obszaru wód morskich, dna morskiego i jego podziemia. <p>Jurysdykcja w odniesieniu do budowania i wykorzystywania sztucznych wysp, instalacji i konstrukcji, prowadzenia badań naukowych morza oraz ochrony i zachowania środowiska morskiego.</p> <p>Wszystkie państwa, korzystają w wyłącznej strefie ekonomicznej z wolności żeglugi i przelotu, układania podmorskich kabli i rurociągów oraz innych, zgodnych z prawem międzynarodowym, sposobów korzystania z morza.</p>

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE
z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania
przestrzennego obszarów morskich
(Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014 r., str. 135)

Art. 1. 1. Dyrektywa ustanawia ramy planowania
przestrzennego obszarów morskich mającego na celu
propagowanie:

- **zrównoważonego wzrostu w gospodarce morskiej,**
- **zrównoważonego rozwoju obszarów morskich,**
- **zrównoważonego wykorzystania zasobów morza.**

Art. 4.5. Ustanawiając planowanie przestrzenne obszarów morskich, państwa członkowskie należycie uwzględniają specyfikę regionów morskich oraz **odpowiednie istniejące i przyszłe działania i sposoby wykorzystania tych obszarów**, ich **wpływ na środowisko i na zasoby naturalne**, jak również biorą pod uwagę wzajemne oddziaływanie lądu i morza.

Cele planowania przestrzennego obszarów morskich

Art. 5. 1. Przy stanowieniu i wdrażaniu planowania przestrzennego obszarów morskich państwa członkowskie biorą pod uwagę aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe, aby wspierać zrównoważony rozwój i wzrost w sektorze morskim, stosując podejście ekosystemowe i wspierając współistnienie odpowiednich działań i sposobów wykorzystania.

Art. 5. 2. Przy pomocy swoich planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich państwa członkowskie dążą do wspierania zrównoważonego rozwoju:

- sektora energii na morzu,
- transportu morskiego,
- sektora rybołówstwa,
- akwakultury,
- zachowania, ochrony i poprawy **stanu środowiska naturalnego**, w tym odporności na zmianę klimatu.

Ponadto państwa członkowskie mogą realizować inne cele, takie jak **propagowanie zrównoważonej turystyki i zrównoważone wydobycie surowców**.

Guiding principles: territorial cohesion on land – optimum use of space in the sea (źródło: *BaltSeaPlan Vision 2030*)

Minimalne wymagania dotyczące planowania przestrzennego obszarów morskich (art. 7)

Państwa członkowskie ustanawiają, z uwzględnieniem istotnych działań i sposobów wykorzystania wód morskich, **działania proceduralne obejmujące:**

- a) uwzględnienie wzajemnego oddziaływania lądu i morza;
- b) uwzględnienie aspektów środowiskowych, gospodarczych i społecznych, jak też aspektów bezpieczeństwa;
- c) dążenie do wspierania spójności między planowaniem przestrzennym obszarów morskich i wynikającym z niego planem lub planami a innymi procesami, takimi jak zintegrowane zarządzanie obszarami przybrzeżnymi lub równoważne działania formalne lub nieformalne;
- d) zapewnienie zaangażowania zainteresowanych stron;
- e) organizowanie sposobu wykorzystania najlepszych dostępnych danych;
- f) zapewnienie współpracy transgranicznej między państwami członkowskimi;
- g) propagowanie współpracy z państwami trzecimi.

Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich (art. 8)

Bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich ewentualne działania i sposoby wykorzystania oraz interesy mogą obejmować:

- obszary akwakultury,
- łowiska,
- instalacje i infrastrukturę do poszukiwania, eksploatacji i wydobywania ropy naftowej, gazu oraz innych źródeł energii, minerałów i kruszyw, a także wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych,
- morskie trasy żeglugowe i ciągi ruchu,
- poligony wojskowe,
- obszary ochrony przyrody i gatunków oraz obszary chronione,
- obszary wydobywania surowców,
- badania naukowe,
- przebieg podwodnych kabli i rurociągów,
- turystykę,
- podwodne dziedzictwo kulturowe.

Art. 15. 1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy **do dnia 18 września 2016 r.**

Art. 15. 3. Plany zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich należy opracować jak najszybciej, a najpóźniej do dnia 31 marca 2021 r.

Art. 6. 3. Plany zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich podlegają przeglądom dokonywanym przez państwa członkowskie, w sposób określony przez te państwa, lecz **co najmniej raz na dziesięć lat.**

Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej
Polskiej i administracji morskiej
(Dz. U. z 1991 r. Nr 32, poz.131, z późn. zm.)

Rozdział 9

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne obszarów morskich wód
wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej

Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej oraz minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: środowiska, gospodarki wodnej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, rybołówstwa, transportu, wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej może przyjąć, w drodze **rozporządzenia**, plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich **sporządza dyrektor właściwego dla obszaru objętego planem urzędu morskiego.**

Plan zagospodarowania przestrzennego rozstrzyga o:

- **przeznaczeniu** obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej;
- **zakazach** lub **ograniczeniach** korzystania z obszarów, z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody;
- **rozmieszczeniu inwestycji celu publicznego**;
- **kierunkach rozwoju** transportu i infrastruktury technicznej;
- obszarach i warunkach **ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego**.

Wszystkie plany i projekty związane z zagospodarowaniem morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego są zatwierdzane przez **organy administracji morskiej w uzgodnieniu z właściwymi gminami nadmorskimi**.

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej
i Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie
planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1051)

Rozporządzenie określa **wymagany zakres** planów zagospodarowania
przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i
wyłącznej strefy ekonomicznej, **w części tekstowej i graficznej planu.**

W planie uwzględnia się:

- cele i kierunki określone w strategiach i programach rozwoju;
- cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju, określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- cele, zasady i kierunki polityki przestrzennej województw, określone w planach zagospodarowania przestrzennego województw;
- inwestycje celu publicznego o znaczeniu krajowym, zawarte w programach zadań rządowych, o ile dotyczą obszarów morskich objętych planem;
- ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego właściwych gmin nadmorskich;
- ustalenia studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego właściwych gmin nadmorskich;
- ustalenia planów ochrony parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz planów ochrony obszarów Natura 2000, a także innych form ochrony przyrody;
- ważne pozwolenia, o których mowa w art. 23, art. 23a i art. 26 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz koncesje wydane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Plan zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich ma zawierać określenie przeznaczenia poszczególnych akwenów w szczególności na potrzeby:

- a) transportu morskiego,
- b) sportu, turystyki i rekreacji,
- c) hodowli i upraw morskich,
- d) połowów rybackich,
- e) wznoszenia sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń,
- f) infrastruktury technicznej,
- g) zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Oznaczenie literowe	Opis	Oznaczenie graficzne			
		obszary	linie	punkty	
K	Akweny przeznaczone na potrzeby transportu morskiego				
		Niebieski (RGB: 0,0,255)			
S	Akweny przeznaczone na sport, turystykę i rekreację				
		Żółty (RGB: 255,255,153)			
H	Akweny przeznaczone na hodowlę i uprawy morskie				
		Zielony (RGB: 51,204,51)			
R	Akweny przeznaczone na połowy rybackie				
		Jasny morski (RGB: 204,255,204)			
W	Akweny przeznaczone na lokalizację platform wiertniczych				
		Brązowy (RGB: 153,51,0)			
MFW	Sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia	Akweny przeznaczone na lokalizację elektrowni wiatrowych			
			Czerwony (RGB: 255,0,0)		
B	Sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia	Akweny przeznaczone na lokalizację innych obiektów budowlanych			
			Beżowy (RGB: 255,204,102)		
LR	Infrastruktura techniczna	Akweny przeznaczone na lokalizację obiektów liniowych – rurociągi			
			Fioletowy (RGB: 128,0,128)		
LK	Infrastruktura techniczna	Akweny przeznaczone na lokalizację obiektów liniowych – kable			
			Różowy (RGB: 255,0,255)		

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Dziękuję za uwagę
Katarzyna Krzywda
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

www.mir.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl